

3. Place (Ka jaka ban die)

- a. **Market coverage-** Ki iew kiba ngi leit die ia ki mar rep dei ban don jingtip haduh katno tylli ki shnong bad ki paidbah kiba ialeit iawan sha kata ka iew ne ka jingheh jingrit jong ka iew. Kumjuh ngi dei ban buh jingkhein ia ka jingdawa ne ka jinglah ban die ha kata ka iew la ka dei ha u kwai- tymbew, ki jhur, ki soh ki pai bad kiwei de.
- b. **Channel member selection-** Ngi dei ban wad jingtip bad jied bha hato u mar rep u ioh nong da kaba phah ai lang ha ki nongkhahi ha shnong ne da kaba leit die hi sha ki iew ki hat.
- c. **Logistics-** Ngi dei ban tip bniah ia ka leit ka wan khamtam eh ka kit ka bah, ka jinglong ka surok sha ki iew ki hat.
- d. **Level of service-** Ka rukom treikam jong ka iew khamtam ha ka liang ki nongkhahi ban tip hato ki nongkhahi ba thied jhur na ngi ki nongrep ki long kiba khuid ha ka kam pisa, hato ki nongrep ki ioh lut ka

pisa ha ka por ba die ia ki mar rep jong ki ne ka long da kumwei pat.

4. **Promotion-** Ki nongrep ki dei ban pynphriang bad hikai ia ki nongthied, ia ki nongbam khamtam eh ha ka jinglong jong u mar rep kum u Brocolli u iarap na ka bynta ka jingpang cancer ne u jhur u bym ai dawai lyngba ka ktien ka thylliej kaba lah ban khrieng bad pynbiej ia ki nongthied. Ki nongrep ki donkam ruh ban iashim bynta ha bun ki prokram sorkar kum ka Exhibition, Vegetable show ba ki briew kin tip ia ka kam ba ki trei.

La wad jingtip da:
Shri Ereneus K. Marbaniang
 SMS (Extension)
 KVK, West Khasi Hills

La Pynmih Da:
Dr. D. Pasweth
 Senior Scientist & Head
 KVK, West Khasi Hills

For More Information, Contact:
KVK, West Khasi Hills

KI BUIT JINGSTAD HA KA KHAI PATENG

U nongrep u dei u briew uba smat ba sting, uba don barabor ia ka met kaba koit ba khiah bad uba trei shitom bha miet la bad sngi,. Dangstep phyrngap u khie bad u mih na la iing ban leit sha kper, sha ka jaka rep ban thung ban tep, u bunkam ruh ha ka ai bam ia ki jingri jingdup jong u. U rep bun ki jingthung kum u kba, u phan, u riwhadem, ki jhur ba bun jait bad u ri ki jingri kum ki syiar, ki sniang, ki masi ban ioh eit sbob bad ba kin ai kamai pisa ia u. Wan sa ka por ban tih phan, kheit ki jhur ba bun jait, ki riwhadem, ki soh ki pai, lum ia u kba u khaw ba u lah ban die ha iew ha hat ban ioh pisa ba u lah ban pyndap ia ki jingdonkam ha iing ha sem.

Ka ju jia ba haba u leit die ia ki mar rep jong u kum u piskot, u sohsaw, u pathaw, ki motor, ki ri, ki jhur sla jyrngam bad kiwei de ki jait jhur bunsien hi um ju ioh tista ia ka dor kaba iohnoh kaba pynmih nong ia u, don ka sngi kaba heh dor bad don ka sngi ka ba rit dor. Ka jinglong ha ka die ka thied kumne hi ka wanrah ia ka jingeh ha u nongrep kumno ban pynmih ia ki jinglut jingsep ha ka kam rep jong u bad kane da shisha ka pyndiaw mynsiem bad ka wanrah ia ka jingsngewsih kaba khraw ia u nongrep.

Ka pyrthei ka la kylla bad ka la nang shai ha bun ki liang baroh la ka dei ha ka rukom im ki briew *ka iaid- ka ieng, ka riam ka beit, ka jingnang-jingstad*; hynrei ka jinglong jong ki nongrep jong ngi kiba bun hi ki dang sah kumjuh la ka dei ha ka rukom rep rukom riang, ka rukom khaii pateng ia ki mar rep. Ka la poi ka por ba ki nongrep jong ngi ki hap ban hikai, ban tip bun kiei kiei ki buit jingstad kiban iarap ia ki khamtam eh ha ka khaii ka pateng. Kine harum ki dei ki symboh pyrkhath, ki jingtip ban ioh jingmut ha ka khaii pateng:

1. **Product (U mar rep)**- U mar rep uba ngi mut ban khaii kum u piskot ne u sying u dei ban don kine ki jinglong

a. **Function**-Ngi dei ban tip bniah shaphang u mar rep ki jingmyntoi lada pyndonkam ne bam ia une u mar rep, la u iarap na ka bynta ka koit ka khiah, kumjuh ruh ka jingdawa ha ki iew ki hat.

b. **Appearance**-U mar rep ba ngi die kum u sying u dei ban long uba khuid ba pliah,

ba ibang ha ka jingheh, itynnad ka rong bad uba lait na ka jingpang.

c. **Packaging**-Haba ngi mut khaii kum u shynrai powder, ngi dei ban nang ka rukom song ia u, ban pynitynnad ia u kumjuh ban don la ka marka ne ka brand name ba ki paidbah kin tip ia u shynrai jong phi bad ba kin shaniah ruh iaphi.

d. **Warranty**-Haba ngi leit die ia ki mar rep sha ki lok-ki jor da pynthikna ba u jhur ne u soh ne u syiar um dei ban long uba don jingpang ne uba sniew, ne uba pyut ioh ngi ia lait lok noh.

Service-Haba ngi kwah ban khaii pateng kum u syiar broiler na ka por sha ka por dei ban buh ka thong ba ngi dei ban lah supply ia u mar rep tista man la ka por sha ki nongkhaii ha iew- ki hat lym kumta uta u nongthied-nongkhaii um shaniah ia ngi.

2. **Price (Ka dor ka mur)**-Ka dor-ka mur jong ki mar rep ka dei kawei kaba kongsan bha ha ka khaii ka pateng.

a. **Profit Margins**-U nongrep uba pynmih ki mar rep nuksa kum u piskot, ki soh uba ngi die ha iew dei ban da khein bniah nadong shadong naduh ka bai symbai, ka bai dawai sbob, ki dawai khniang ba pyndonkam, ka bai bylla ki nongtrei bad ia lajong, kumjuh ka bai kali na lyngkha sha iew ban tip hato ka dor ba nga die ia u piskot ka iohnong ne duhnong.

b. **Paying capacity**-U nongrep haba u buh dor ia uno uno u mar rep dei ban don kata ka jingsngewthuh kyllum ne common sense la u paidbah u lah ne em ban thied ia u motor ne u soh plum ha ka dor ba u buh.

c. **Price of the competitor**-Haba ngi leit die jhur ne soh ha iew, ngi dei ban tip ba ym tang u nongrep marwei ba wan leit die ha iew, dang don ruh kiwei ki nongwan die jhur ne soh ha iew. Namarkata dei ban iajan paralok, twad jingmut khamtam eh ia ka dor ba ki iadie lang, ka dor ba ioh nong lang ba ngi lah ban die khlem shem jingeh ha iew.